

Az év zenésze: Kálmán János kürtművész „Amíg fújni tudok...”

■ **Meglepett, hogy rád esett a választás?**

– Nagyon meglepett. Majdnem hogy én vagyok a zenekar legfiatalabb tagja, s szerintem vannak első hangszeren játszó kollégák, akik jobban megérdemelték volna.

■ **Melyiket érzed annak a szimfonikus előadásnak, amelyik alapján megkaphattad a díjat?**

– Kürtös szempontból ebben az évadban talán a Richard Strauss Tyl Eulenspiegel előadása volt a legjobb. Tegye hozzá, a legnehezebb is. A kürtszólam általában nem kap sok elismerést, de ez az előadás jól sikerült.

■ **Nem kap elismerést...?**

– Itt Szegeden a kürtől elterjedt, hogy „gikszeres” hangszer. Ezt én nem így látom. Ezen a hangszeren könnyebb ugyan hibázni, mint a többin, mert nagyon sűrű a felhangrendszere, de a mai kürt a régi natúrkürtökhöz képest nagy változáson ment át. Annak idején minden hangot kézzel és szájjal hoztak létre, a hangnemváltás eléréséhez pedig különböző hangolócúgokat használtak – így valóban nehéz volt rajta játszani. Képzeld csak el ezt egy Wagner operában, ahol gyakoriak a hangnemváltások. Akkor tehát, valószínű, hogy sokat hibáztak rajta. De a mai kürtösnek lényegesen könnyebb dolga van. Legfeljebb a gyakorlás hiánya lehet a hiba oka, s ez, azt hiszem, egyáltalán nem jellemző.

■ **Szimfonikus zenekarban is, kamarazenekarban is rendszeresen játszol. Melyik felel meg jobban az egyéniségednek?**

– Amikor tanítottam, szívem vágya volt, hogy szimfonikus zenekarban játsszam. Ma is így tartom: amíg fújni tudok, addig a nagyzenekarban a helyem. A kamarazenakari

Fotó: Schmidt Andrea

Kálmán János kürtművész 1964-ben született Szegeden. A Kiskundorozsmai Általános Iskola után a Király-König Péter Zeneiskola elődjében kezdte zenei tanulmányait Szelecsán Istvánnál, majd a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola Szegedi Konzervatóriumában érettségizett, és ugyanott szerzett főiskolai zene tanári oklevelet, Király István tanítványaként. Esztergomi, majd kisteleki tanári éveit 1988-tól a Szegedi Szimfonikus Zenekar tagja lett. Kürtjátékát a nagyzenekari előadások mellett a Salieri Kamarazenekarban ismerhette meg a szegedi közönség. Tagja az idén alakult Újszegedi Kürtkvartettnek is. A Szegedi Szimfonikus Zenekar előadóművészei idei évadzáró titkos szavazásukon öt választották az év zenészeneként.

játék fújástechnikailag teljesen más stílust kíván meg. Kevesebb vonós van, tehát a kürt

szólisztikusabb szerepet kap, sokkal inkább, mint a nagyzenekarban. Hogy melyik felel

meg inkább? Nem tudok választani.

■ **Mi a véleményed a kürt szólisztikusságáról?**

– Nagy szólisztikus szerepe nincs, de ha szólót játszik, sokkal könnyebb hozzá igazodni, mert átütő a hangja. Egyébként pedig nehéz dolga van, hiszen másképp kell fújni, ha fafúvósok, s másként, ha rézfúvósok mellé írt állást játszik. A kettő más-más fúvás-technikát kíván. Az előbbi esetében halkán kell játszani, nehogy a kürt eltakarja a többi hangszeret, míg a rézfúvósok között az a szerepe, hogy lágyítsa a hangzást.

– **Beszélgj a kvartettes céljaitokról!**

– Az Újszegedi Kürtkvartett részben a Salieri Kamarazenekarnak köszönhető, hiszen ebben az évben játszottunk olyan műveket, amelyekben négy kürt volt. Nagy szerencsére nemrég egy kiváló japán kürtművész jött a városba, akinek a tudását én nagyon sokra tartom. Ő, Kazuhiro Ogasawara vetette fel, hogy mi lenne, ha a Salierin kívül is alakítanánk egy kürtnégyest? Félve kezdtük, de már látszik: nem lesz könnyű. A filharmónia, ahonnan koncertlehetőséget kértünk, egyelőre azt válaszolta: nagyon nehéz, mert négy egyforma hangszerről van szó, s így az előadást „nehezebb eladni”. Szerintem viszont az állandó koncertlátogatáson kívül nemigen ismerik a kürtöt. Ezért úgy gondoltuk, a bemutatkozó hangversenyek mellett például iskolákba is eljárhatnánk, élő zeneórákat tartani. De ezen kívül Kazuhiro Ogasawának eszébe jutott, hogy Wagner-tubákkal is fel lehetnének, mert ez a hangszer tudomásunk szerint Szegeden még nem szerepelt. Oly annyira nem, hogy Budapestről, az operából kell kölcsönkérnünk négyet, hogy egy ilyen koncertet adhassunk. No persze, e célokért támogatást is keresnünk kell a kvartetthez.

Panek Sándor

Megyes expo?

Fejlődésgerjesztés

A világiállítás pályázat második fordulójában egyértelműen azt mutatta, hogy azok számíthatnak sikerre, akik az expóhoz kapcsolódó terveiket összehangolják: kistérségi, tájegységi, regionális programokat csinálnak. Hogy ez – a kistérségekben való gondolkodás – napjainkban mint válik egyre fontosabbá, arról sok szó esett nemrégiben a közgazdászok szegedi konferenciáján. A regionális fejlesztéseket, a térségek közös akcióit sürgették a szakemberek, mert csak azzal érhető el a rendkívül elmaradott infrastruktúra fejlesztése. Az út-, a telefon-, a víz- és csatornahálózat megfelelő kiépítésére egy-egy régióban javasolták „összterelni” a pénzek szűkös (rész)forrásait egy mederbe.

Enélkül ugyanis nem megy a fejlesztés (s persze nem megy anélkül sem, hogy a helyi forrásokhoz hozzátennénk a központiakat – például az útalapból). Az infrastruktúra fejlesztésének pedig „húzóágazatnak” kellene lennie – a régiós terveket előbbre vivőnek, a kisebb térségek fejlődését gerjesztőnek. Hogy ne alakuljanak ki túlzott területi egyenlőtlenségek az országban. Hogy ne legyenek elmaradott, hátrányos helyzetű térsé-

gek, ahol „büntetés” lesz élni, mert nem lesz elég munka, eltartó erő, s nem lesznek alapvető infrastrukturális szolgáltatások.

A közös gondolkodásra, cselekvésre való hajlamot a mi régióinkban is jelzik már. Például az érintett megyék szövetkezésével életre hívott Nagyalföld Alapítvánnyal; a déli autópálya megépítésének törekvésével; a közvetlen kapcsolatfejlesztést is szolgáló, augusztus 18-án Ópusztaszeren rendezendő első országos megyegyűléssel is.

Érdekes, hogy a régiós együttműködés expo idején lehetőségeiről még nemigen van hír. Azazhogy ami van, az nem a három vagy négy megyés dél-alföldi régiót célozza, csak kisebb térségeket, úgymint: kecskeméti rendezvénysorozat; Csaba expo; ópusztaszeri, szegedi programok. Egyelőre csak találgathatjuk, mint lehetne összefűzni őket. Hogy mondjuk, aki Kecskemétre eljön, ugorjon át Ópusztaszerre, onnan pedig Csabára – megfelelő infrastruktúra közepette. Ami az expo múltával megfelelő életminőséget biztosít majd az itt lakóknak.

Szabó Magdolna

Bizánci aranypenz

Magyi lelet

Az időszámításunk szerinti V. század elejéről származó aranypenzt találtak a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Magy községben. Az alig 2 centiméter átmérőjű, 4,5 gramm súlyú érmét a múzeológusok megállapítása szerint II. Theodosius, bizánci császár verette. A Bizánci Birodalmat Attila hun király adófizetésre kényszerítette, s az aranypenz így juthatott a távoli Constanti-

nopolisból a Nyírségbe. A szabolcsi településeken sok V. századi pénzermét találtak már, így Máriapócson, Ibrányban, Nyírbátorban, Ömbölyön, Oroson, és most Magyon. A múlt kutatói úgy vélik, hogy Attila Maros-torkolatvidéki udvarából kerülhettek az aranypenzek a Nyírségbe, a hunok ott élő szövetségesei kaphatták, jutalomként az Isten ostromaként emlegetett királytól.

Tűzszekerek?

Aratni - lángok nélkül!

Amíg megvoltak a nagy mezőgazdasági üzemek, könnyebb dolga volt a tűzoltóknak: a tévesek, állami gazdaságok maguk végezték el aratás előtt a betakarításban használatos gépek műszaki és tűzbiztonsági fölülvizsgálatát. Manapság viszont nem lehet biztosan tudni, hogy a sok géptulajdonos megfelelő gondossággal lát-e neki az aratásnak...

Bánfi György tűzoltó alezredes, a szegedi tűzoltóság parancsnoka szükségesnek látta egy körlevél kiadását. A levélből kapott minden megyei önkormányzati hivatal, közreműködésüktől is remélik, idén is biztonságos lesz a betakarítás.

Az önkéntes tűzoltó egyesületek is sokat tehetnek azért, hogy a még meglévő termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, szak- és egyéb szövetkezetek, valamint magánszemélyek, vállalkozók és mások tulajdonában lévő gépek és járművek jól felkészítve vegyenek részt az aratásban.

Fontos tudni, hogy az érvényes jogszabályok szerint minden olyan gépet, amely a betakarításban dolgozik, legalább 6 kilogrammos porral oltó készítménnyel kell felszerelni. Ezen felül csak olyan gépet szabad működtetni, amelynek friss tűzvédelmi fölülvizsgálatát az üzemeltető (tehát nem föltétlenül a tulajdonos!) igazolni tudja.

A tűzvédelmi alkalmasság (többek között) a következőket jelenti: a karbantartási, javítási munkák elvégzését; az üzemelés kenőanyagszívárgás megszüntetését; a hidraulikai rendszer, valamint az elektromos szerelvények és vezetékek hibátlan működését. A részletes követelmények a tűzoltóság körleveléből kiolvashatók.

Visszatérő gond az alkalmi „tüzeskedés” engedélyezése. Gabonátáblán, és annak közelében csak pecsétes papír birtokában szabad nyílt lángot használni, de még parázslással, vagy izzással járó egyéb tevékenységet végezni is.

A tűzoltók fokozottan ellenőrzik majd a betakarításban dolgozó gépeket, s remélik, nem kell sok büntetést kiosztani...

Ny. P.

IDŐBEN SZÓLUNK!

KÖZELEG AZ ŐSI MŰTRÁGYÁZÁSI SZEZON. ÜZEMEINK A SZUSZPENZIÓS, AZ OLDAT ÉS A SZILÁRD (MONO, KOMPLEX ÉS KEVERT), VALAMINT A KÜLÖNFÉLE MEZO- ÉS MIKROTARTALMÚ MŰTRÁGYÁK SZÉLES VÁLASZTÉKÁVAL ÁLLNAK RENDELKEZÉSRE. KEDVEZŐ ÁRRAL, INGYENES SZAKTANÁCSADÁSSAL VÁRJUK AZ EGYÉNI GAZDÁK, A KIS ÉS NAGYÜZEMEK ÉRDEKLŐDÉSÉT.

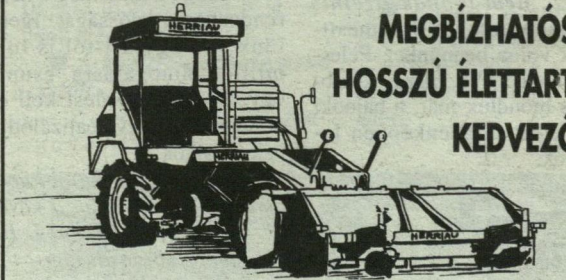
IKR HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI BÍOKÉMIAI BT.
6806 HÓDMEZŐVÁSÁRHELY-SZIKÁNCSS
ÜZEMVEZETŐ: TÓTH KÁROLY
TELEFON: 62/342-165, 341-881

IKR RT. BT. IGAZGATÓSÁG, 2943 BÁBOLNA, MÉSZÁROS U. 1.
NAGY LAJOS IGAZGATÓ / ARANYOSI KÁROLY OSZTÁLYVEZETŐ
TEL.: 34/369-966, FAX: 34/369-752, TELEX: 27524
RÁDIÓTELEFON: 60/377-016

IKR. RT. BÁBOLNA – A FÖLDEL BARÁTSÁGBANI!

HERRIAU

MEGBÍZHATÓSÁG,
HOSSZÚ ÉLETTARTAM,
KEDVEZŐ ÁR

CUKORRÉPATERMELŐ VÁLLALKOZÁSOK
SZÁMÁRA AJÁNJUK A MAGYARORSZÁGON 20 ÉV ÓTA SIKERREL
ALKALMAZOTT HERRIAU CUKORRÉPA BETAKARÍTÓ GÉPEKET!

AM-6 - HALADÓ HAGYOMÁNYI
NON STOP H-4 A JÖVŐ GÉPE!

KÉRJE AJÁNLATUNKAT - MEGGYÖZI ÖNTI
IKR RT. MUNKA ÉS CÉLÉP KERESKEDELMŰ ÁGAZAT,
BÁBOLNA, MÉSZÁROS U. 1.
ÜGYINTÉZŐ: SZÉLES JÓZSEF ÁGAZATVEZETŐ.
TEL.: 34/369-247, FAX: 34/369-079, TELEX: 226554
RÁDIÓTELEFON: 60/374-095

IKR 4000 SZ. KÖRZET OROSHÁZA, 5900 K: 637
TEL.: 68/312-637, FAX: 68/311-819, TELEX: 83493

IKR. RT. BÁBOLNA – A FÖLDEL BARÁTSÁGBANI!